

af Øvrigheden, o. s. v., se Udkast til Lov om Domsmagtens Ordning § 16). Forholdet bliver altsaa det, at dels al Virksomhed som Dommer, Foged, Skifteforvalter og Rets-skriver, dels de sidstnævnte, særegne Forretninger henlægges til Underrettsdommeren, medens i øvrigt al Underøvrighedsvirksomhed saavel som Politivirksomheden henlægges til Politimesteren. Herved maa dog endnu bemærkes, at Umyndiggørelse og Anordning af fast Lavværgemaal for Enker efter den ny Ordning ville blive judicielle Akter, samt at uden for Kjøbenhavn den Øvrigheden efter D. L. 3—16—3 tillagte Beføjelse til at underkende Forældres Vægning ved at tillade deres Børn at indgaa Ægteskab overføres til vedkommende Amtmand.

Amtmændene ville som Overøvrighed blive Politimestrenes Foresatte, for saa vidt angaar alle de til disse henlagte Underøvrighedsforretninger. Fremdeles skal Amtmanden have Overtilsynet med Politiet uden for Kjøbenhavn, dog med den væsentlige Begrænsning, at dette i sin Virksomhed for Efterforskning og Forfølgning af de Forbrydelser, som høre under Overanklagerens Virkekreds, staar under dennes og ikke under Amtmandens Overtilsyn.

Det Forhold, hvori Amtmændene nu for Tiden staa til selve Retsplejen, vil under den ny Ordning for største Del ophøre. Saaledes ville Amtmændenes Beføjelser med Hensyn til at tage Beslutning om Tiltale og Appel i Strafferetsplejen gaa over til de særlige Anklagemyndigheder; herfra gøres kun den ene Undtagelse, at Amtmændene kunne give Politimestrene Ordre med Hensyn til Paatale af Politisager i første Instans. Fremdeles bliver der under den ny Ordning ikke Tale om, at Amtet kan meddele Konstitution til midlertidige Dommere, beskikke Sættedommere eller autorisere Dommerfuldmægtige; al saadan Myndighed vil fremtidig gaa over til vedkommende Landsrets Justitiarius, for saa vidt den ikke forbeholdes Justitsministeriet. Endelig vil den Beføjelse, der hidtil har tilkommet Amtmændene til at meddele visse processuelle Bevillinger, bortfalde, idet saadan Myndighed under den ny Ordning henlægges til Retterne selv. Derimod vil Amternes Virksomhed med Hensyn til Beskikkelse af Søretsmedlemmer efter Lov 12te April 1892 saavel som hele den dem tillagte, navnlig kontrollerende Virksomhed paa Skiftevæsnets Omraade vedblive.

Om den Virkning, Retsplejens Adskillelse fra Forvaltningen vil have paa Underrettsdommernes almindelige Stilling, se oven for under Nr. 3.

7. Offentlighed og Mundtlighed. Umiddelbarhedsprincippet. Allerede vor nuværende Retspleje er, bortset fra de kriminelle Forhør, *offentlig*: men Betydningen heraf forringes væsentlig derved, at Proceduren for største Del er skriftlig. Offentlighedens Adgang til at overvære, at der i et Retsmøde fremlægges nogle skriftlige Indlæg af ubekendt Indhold og gøres nogle kortfattede Protokoltilførsler, er ikke af stor Betydning. Større Betydning har det, at Domme og Kendelser afsiges i offentligt Retsmøde og derved blive Offentlighedens Ejendom. Sin egentlige Betydning faar Retsplejens Offentlighed dog først, naar ogsaa *Mundtlighed* gennemføres, ti i saa Fald er det ikke blot Retsplejens Resultater, men selve dens Virken, der kommer til at foreligge aabent og offentlig, tilgængelig for hvem som helst, der ønsker at blive bekendt dermed.

I de her foreliggende Udkast gennemføres saavel Mundtlighed som Offentlighed i vid Udstrækning. I samme Omfang, hvori der alt for Tiden finder mundtlig Procedure Sted ved Højesteret, vil der fremtidig finde mundtlig Procedure Sted ogsaa ved Landsretterne, ligesom endelig Underretssager kun ganske undtagelsesvis ville udgaa til